

Nagys. Szabó András ig. urnak
Kossuth-utca

Új Közélet

Politikai, közgazdasági és társadalmi ujság

Műfolyam ára:

Egész évre 150 L., félévre 75 L., negyedévre 37-50 L.

Egyes szám ára 3 L.

Felolós szerkesztő:

TOMPA LÁSZLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Bulevardul Regele Ferdinand (Kossuth-utca) 14. sz.

Telefonszám: 34.

Megjelenik minden vasárnap.

Pusztul a székely,

mert pusztítja önmagát, saját véres verjéken szerzett pénzével veszi meg magának a nyomort, bűnt, betegséget, sőt a halált is; illetve megveszi a mérget, az alkoholt, ami ezt a sok bajt reáhozza.

Ha az okot kutatjuk, hogy miért rabja ennyire népünk a szesznek, azt találjuk, hogy legfőbb oka megszokás. Az első cseppet talán már a bölcsőben kapja a kisgyermek; azután mindig többet iszik, s az esetleg öröklött hajlama így már az ifjkorban a szenvedély erejével lép fel és követel mindig többet és többet, végtére issza, mint a vizet, literszámra azt a mérget, melyből tisztán viz nélkül egy evőkánálnyi a kis gyermeket pár perc alatt megölne.

Ha egyes ember megszokja a szeszt, az még kicsi baj. De már nagyobb az, ha az egész népfaj megszokja, ha egyik ember a másikat, harmadikat, századikat is beleszoktatja. Azt lehetne mondani, hogy az ördög apostolai azok a részegesek, kik másokat: az ivó-cimborákat, részegeskedésre szoktatnak.

Fájdalom, így van ez a nép között. Sok ember nem innék, de a társak, a cimborák kedvéért „muszáj” neki innia! Ha kalákát csinálnak, folynia kell az itálnak; fitymálják az ellátást — bármily jó volt — ahol az ital csak rendezen volt. Semmit sem tesznek meg szivesen pálinka nélkül, de bár tennék meg lerészegedés nélkül. Szántás, vetés, aratás, ceplés mind mind jogcimek az ivásra; vásárlás, lakodalom, stb. különösképpen, még ezeken kívül nagyon sok, vagy ha nem volna, hirtelen kitalálnak egyet. Ha székérral a városba jönnek, szinte kényszerítve vannak az ivás megkezdésére, mert a beálló helyeken azzal fizetnek, hogy valami italt vesznek. Ez a kezdet; s a vége... keddenként, estefelé látható!

Az angol kormány az ireket olcsó pálinkával akarta gyöngíteni; ami népünk pedig drága pálinkával gyöngíti önmagát. S hogy mik ennek a következményei? Erről sajtó szívvvel írok. Ha átnézzük ez ujság múlt évi számain, lépten nyomon gyilkosság, bieszkázódás ölik szemünkbe: a legnagyobb részüket pálinka okozta, óh egy maroknyi a székely és gyilkolja egymást, teszi ezt a mai világban! Hány jár szerencsétlenül, hány fagy meg, és még sem okul. Ez még csak a látható pusztítás, de hát a láthatatlan mily szörnyű volna — ha látnók. „Kezd elfajulni a székely vér” így kesereg a „Csiki Lapok” február elsejei számában egy cikkíró. Sajnos, ha sokáig így tart, ha a mostani székely nem lesz mértékletes, akkor a jövő évezred székelyeinek sorsát a most élők már most megpecsételik.

A Brassói Lapok megrázó híreket közöl néha a szeszivók szörnyű végéről. Óh bár okulnának belőle, akik olvassák, akkor nem kellene féltünk,

hogy a farsang végén verekedések és még számtalan más bűn lesz a mulatás szomorú vége.

Olvastam egyszer, hogy egy orosz szerzetes paktált az ördöggel, s az őt bűnre kényszerítette, de választást engedett neki a lerészegedés, házasságtörés és gyilkosság között; ő persze a látszólag legkisebbet választotta, de vesztére, mert részeg állapotban a más kettőt is elkövette. Ime egy bűn után száz is következik. Olyan a bűn, mint a gomba, a hol egy van, ott több is van.

De nemcsak bűnössé, hanem szegényé is teszi a szesz a népet. A megye egyik nagy községéről mondja a hír szája, hogy évenként több, mint 2 millió leut ad pálinkára! Oh bár csak ne volna igaz! Mert ha igaz: ugy rettenetes adó annak a népnek a nyakán, mely még saját érdekében iskoláért stb. is oly nehézzívvel viseli az adót.

Végül kérdem, van-e még valami, ami annyira lehetetlenné teszi a gyermeknevelést, mintha mindkét szülő, vagy csak egyik is részeges? Egy nem rég olvasott statisztika szerint, 1924-ben magyar róm. kath. 30%, ref. 50% kal kevesebb született, mint meghalt; ezzel szemben román gör. kat. 40% és gör. kath. 60% kal több született, mint meghalt. Ennek okai: gazdasági helyzet, egyke stb., de legfőbb oka az alkoholizmus.

Segíteni a bajon nehéz ugyan, de kell. A vasárnapi szesztilalom nem segít. Új törvényt is olvastam, mely szerint a korcsmában részeg embernek szeszt nem adnak, de pénzbüntetését és 48 órai elzárását azt igen. Sőt ha valakit többször részegen találunk, neve a részegesek listájába kerül s ezt kifüggesztik minden korcsmában.

De ez még sem elég! Ide nem törvény kell, hanem nevelés: iskolában, szöszéken, egyesületekben minden lehetséges eszközzel, elsősorban a szesz helyének pótlásával, azonkívül felvilágosítással, esetleg orvosi előadásokkal s képekkel és röpiratokkal stb. Ha már az öregek nem válhatók ki e nehéz rabságból, legalább óva intsek őket a fiatalokat a józanságra. Tegyenek úgy, mint az a mozdonyvezető, ki egy karambol után a gyorsvonat roncsai közt haldokolva, a mentőknek azt mondta: hagyjatok engem; fussatok, intsetek le a más gyorsvonatot, hogy az is ne rohanjon a veszélybe. Ha így cselekednek, sok bajt jót tesznek, mert hisz mint gyorsvonat rohan az ifjuság saját veszélyébe.

Ha fel tudjuk tartóztatni a veszélybe rohanó ifjuságot, ha tisztán marad a székely ifjuság vére: megmarad életrevalósága, akkor nem pusztul ki a székely, hanem keményen halad tovább, a második évezred felé! X.

Zene a szentmisén. A szent ferencrendiek templomában f. hó 8 án, vasárnap d. e. 11 órakor megtartandó szentmisén a Filharmonikus Társaság vonósnegyese muzsikál.

Kisebbségi

helyzetünkről ismét nyilatkozott egyik miniszterünk, ezuttal a szenátusban Duca külügyminiszter úr. Válaszképpen a magyar külügyminiszternek, a magyar parlamentben ugyane tárgyról — a békeszerződés alapján — elmondott megjegyzéseire, kijelentette Duca külügyminiszter, hogy a romániai magyarságnak panaszkodásra semmi oka, sőt itt minden megvan ahhoz, hogy boldog lehessen. Hogy mi az a sok minden, s főképpen hogy mi mindent tesz meg éppen a liberális kormány a boldogságérzetünk előmozdítására, azt (talán szerénységből) elhallgatta külügyminiszterünk. El a kormánynek iskolai és vallási ügyeink iránt való különös és szakadatlan érdeklődését, az agrárreform végrehajtásánál, a hivatalos nyelvhasználatban velünk szemben tanúsított figyelmességeit, a tisztviselői kérdést és a többi.

Viszont mi sem ügyelünk különösen arra, mit mondott rólunk odaát a magyar külügyminiszter, — erre szükségünk sincs s a hiányos tudósítások sem alkalmas alapjai tárgyilagos véleményformálásnak. Duca miniszter szavain azonban ismételtelen elgondolkozunk. Mi tehát boldogok vagyunk? Vajjon csakugyan nem így van-e! Hiszen sokszor mondjuk éppen a boldogságról, hogy a míg megvan, nem is vesszük észre, — csak a mikor elvesztettük. Még utólag fog kiderülni, hogy nekünk voltaképpen a liberális kormányzat örök életéért kellett volna imádkoznunk!...

A kereszteri februári vásár, mint közgazdasági kórkép.

(Egyidejűleg megjelenik az Erdélyi Gazdában is.)

E sorok nem akarnak egyszerű vásártudósítás lenni, inkább egy nagy vidéknek — melynek mezőgazdasági prosperálása, s így megélhetése az állattartásra van bázisozva — gazdasági mérlege. E cikk épp úgy hű képe kell, hogy legyen Keresztur, mint Szászrégen, Marosvásárhely, Kolozsvár, Dés, Nagyszeben, Brassó és a többi nagy erdélyi és szilágysági vásárok környékének, nem kevésbé a múltban engedélyezett életrevaló vásároknak, melyek jelentőség szerinti gyűrűkkel körözve képlegesen behálozzák az egész nagy országrészt.

Szándékosan hagyom ki a nyugati határ melletti széles sávot, mely országgye gazdasági helyzetét némileg befolyásolja a vámhatár közelsége. Külön tesztek megjegyzést az ujonnan engedélyezett apró- és pótvásárokról. Az erdélyi és szilágysági részekben minden időkből igen sok vásár volt engedélyezve. A magyar kormányzat tudomással birt arról és már évtizedek óta az volt az álláspontja, hogy azokat redukálni kell, de nem birt hozzáfogni. Új vásárokat azonban elvileg nem en-

gedélyezett. Ezt az elvet a gyakorlat csak ott törte át, hol a vasuti közlekedés folytán megváltozott viszonyok új gócpontokat alkottak, de akkor is csak a legnagyobb helyi nyomásnak engedve. Mit látunk evvel szemben? A román imperium óta minimum száz vásárnap keletkezett. Hat év alatt több, mint azelőtt két századon át. Ezekről már azt sem lehet mondani, hogy egész vidékeket rontanak meg, mert oly jelentéktelenek, hogy alig egy-két dologtalan falu népe néz el oda és kimerül a mozgalom, a dözeölő előljáró és egy-két napidíjat húzó hivatalos közeg találkozásával.

A székelykereszturi marhavásár február 21 én szép enyhe időben kezdődött meg, kb. 2500—3000 számú felhajtással, mely számban elérte, sulyban meghaladta a békebelit. Egyrészt azért haladta meg, mert nagyobb számú volt a tarka-korcs és a felhajtás nagyobb ökör-arányt mutatott a tehén és borjú rovására.

Jó volna, ha ezt a haladás és gazdaság jeleképpen lehetne elkönyvelni, de sajnos, nem lehet. Tudom, hogy eltekintve az 1916-odiki menekülés állapotok hatásától, a jó magyar erdélyi bika hiányából származott a korcsítás eredménye. A lassabb fejlődésű magyar erdélyi bika tenyésztői értelmesebb gazdák voltak és hamar kiszámították, hogy annak tenyésztése a jelen árak mellett nagy kárral jár és így a hiány a bikában hamar beállott, míg a nyugati tehenet vásárlók meghagyták az egy és fél év alatt jó tartás mellett tenyésztésképesé vált borjúkat minden számitás nélkül és olcsón is vesztegették.

A bikavevő tapasztalta, hogy silány nyugati bikaborjútól a heterogén vér hatása alatt jó eredménnyel kap korcsitúrát, tehát ilyen vett, annál is inkább, mert mustrálásakor több husárt kapott, mintha egy silány erdélyi magyar bikát vett volna, jót meg amugy sem kapott. Így adja el a máért a holnapot az elkeseredett gazda. A nagy felhajtásban jelenleg teljesen hiányzott az e vidéket jellemző, jól kinőtt, kifogástalan és kifejtett 4¹/₂, gyakran 5¹/₂, mázsás magyar erdélyi borjas tehén és nem helyettesítette sem pinsgaui, sem simenthali, tiszta tenyésztésre érdemes állat, hanem a legelterjedt korcsitúrák, telve külemi hibákkal, minden tejelő jelleg nélkül, az extenzív tartás minden csököttségét magukon hordva, de a munkaképességnek minden jelét nélkülözve.

Ezen vidéknek nagy számitási érzékére vall, hogy visszazoritotta a tenyésztést, mely nagy, állandó és biztos kárral járt és a nyereszketést, csere-berét, javítást, hizlalást karolta fel, melyet néha ügyes vásár (azaz: olcsó vétel, valutáris eltolódás) folytán magasabb áron birt eladni, legalább látszólagosan.

Ez eredményezte azt, hogy a múlt jármos ökörral kereskedő gazdái úgy tiz faluból sporadikusan, vagy 3 faluból tömegesen 150—250 tizenkettőtől

hasznegy mázsás pár hizott ökrrel jelentek meg. A nehéz állatok főképpen egyik sarkán állottak a piacra. Menjünk közéjük! Vannak közöttük olyanok, melyeket ezéltől öt, vagy esetleg nyolc hónappal vettek. Eleinte kevés mezei munkát végeztek velük, busás és értékes nyári takarmányozás mellett. Új kukorica óta valamennyi bőven kapott darát, még inkább lisztet, a későbbben vettek pedig elejétől fogva még trágyázásra se voltak befogva, sőt a hideg idő beállta óta oseberről istállóban voltak itatva.

Lássuk a hitelesen kinyomozott eredményeket. Kezdem egy kuriózummal. Volt egy városi zsidó, aki hat hónappal ezelőtt vett négy ökröt 70000 leuval. Mindegyik takarmányt és alomszalmát pénzzel vett, földje nem lévén a trágyát 3000 leuért eladta. Igérték neki a négy ökrért 80 ezer leut. A háború alatt volt egy kedves revü, melyben az optimisztikus mánka az aggódó anyát azzal biztatta, hogy a Móríc nem hal meg, mert furvéter és nincs veszélyben. A darab mégis az anya ezen mondatával végződik: „Látod, lányom, a furvéter is meghal! Azt hiszem, hogy az említett hizlaláshoz értelmes embernek nem kell kommentár, hogy ezen új kisebbségi polgári veszteséget felfogja.

Nézzünk egy pár 18 mázsás ökröt, melyeket gazdája három hónap óta tart. Vette 36 ezer leuért. Igérték érte 40 ezer leut. Közül hozzá két pár ökr, szintén három hó előtt véve 104 ezerért, — igérték érte 112 ezeret.

Folytatom. Az én mérlegemen igen pontosan lemért egy pár állat vételkor került elősúlyban egyenként 24 leuba; igérték érte 23 leut. Másik 25 leuban vette, s szintén 23 leus ajánlatot kapott. Ezek 18—20 mázsás párok és mind karácsony előtt vásároltattak, de részben már hat hónapja.

Én a vásárra vittem három párat. Négy, négy és fél és öt évest; utóbbi pár betanítva, de csak jelentéktelen munkát végzett, azt is karácsonyig.

Valamennyinek az anyja csillagkeresztes dáma lehetett volna pedig-réeje folytán, ök magukból négy magyar, kettő félvér osztrák kamarás. Ezek 30 év óta első herélt produktumain, mert tenyészetemnek minden ivadéka tenyészállatnak vált be annak idején; leszámítva egy jelentéktelen százaléket, mely megmagyarázható okokból, vagy esetleg külső sérülés folytán meg nem felelt és az első vevőnek eladott. Súlyuk a következő: az öt évesek 1085 kg, a négy és fél évesek 1065 kg, négy évesek 1105 kg. Igérték értük e sorrendben: 16, 17, 18 ezer leut, összesen 51 ezer leut.

Gazdatársaim, álljunk meg egy szóra! Ez a hat állat az anya hasát is számítva kb. 33 téli és nyári tartást kapott. Súlyuk mutatja, hogy ha jól nem is tartottam, el sem éheztem őket.

Régi népies számítás, hogy két szekér széna és ugyanannyi tavaszi szalma okvetlen kell egy drb. állat eltartására, almozáson kívül. Ez a hat drb. felnevelésénél ezen az alapon 6 vagon szalmas takarmányt tesz ki. Hiszi, aki akarja, hogy ennyi elég, én nem, de azért a számítás alapjául elfogadom, ugy ezt is, hogy a nyári legeltetés pásztorolással csak 300 leuba kerül. Az almot, gondozást veszem a trágyáért. Akkor a tulkoért ígért 51 ezer leuból levonok a legelőre 9900 leut; marad 41.000 leu a téli tartásra, a mit ha a hat vagon rázott (fele széna, fele szalma) súlyával elosztok: kijön métermázsájáért 68 50 L.

Én azt hiszem, minden értelmes gazda egyetért velem, hogy ezt a számítás könnyebb úgy felállítani, hogy

a takarmány egy élő krajcárba se értékesüljön, minthogy a 68 50 leus értékesítést csak fél leuval is emelje, annál is inkább, mert a tőke kamatját öt és fél év alatt (míg létre jött a hat tehénből a hat ökr) nem számítottam. Ha tenyésztésről van szó, 20% meddőt és fele tehénborjut kell felvenni. Így még siralmasabban jön ki a számítás, hol van még a vásárlás, forgalmi adó stb?

Beszélgjék-e arról, hogy a vásáron egy majdnem tiszta simenthali jó tehenet, melynek második borját március derekán garantálták, eladták 7500 leuért, azaz 195 aranykoronáért, vagyis 97 forint 50 krajcárért, s hogy ezért a pénzért legfeljebb három drb. hatos „Flöber“ kerülő ekét, vagy két „Eberhard K S 1/2“ váltó-ekét, esetleg 187 drb. csepü-zsákot, vagy végül lószekeret adjanak. Mindez egy 5 1/2 éves jó tehénért! Mi lesz így a gazdákkal?

Az összes vasuti forgalom a keresztúri vásáron 6 kocsi levágni való marha volt, 8—10 leuért véve elősúlyban, a vidéki mészárosok lábbon hajtván, növendék és tulvén marhát 6—8 leuban szedve, a többi csere-bere volt és a két napi cedula-forgalom nem érte el a 700-at. Hol vannak az 1900—10-es évek? Mikor megszámitottam, hogy egy keresztúri nyári vásár hetében 125 vagon prima ökröt raktak fel az állomáson.

Összegyűltek a nagy ökrös gazdák kora délután körülöttem, kérdezték, mit csinálnak a potom árajánlatokkal szemben? Én tisztában voltam azzal, hogy ha még van is kevés takarmányuk, a kukoricát már mind pénzzel veszik és az ökr árát már 10—100%-os kölcsön terbeli, még pedig kamatja közelebb a 40—50 percenthez, mint a 30-hoz. Minden jövedelmüket ökrbe öltve, apró adósságaikat a vásár terminusához kötve, a tavaszi munkához való eszköz és a család egyéb kiadásai fedezetének hiánya mellett, három nap mulva a vásáron egy leu nélkül állanak.

Ily viszonyok mellett tanácsoljam hogy várjanak a leu esésére, mely az egyetlen lehetőség, hogy több, de értéktelen leuboz jussanak, s így az adósságaikat esetleg könnyen fizethetik és veszteségeiket átháríthatják a hiteltelőre, de szükaegleteiket akkor még drágábban szerzik be. Kérdés, hogy mikor esik a leu, melyik azon pillanat, mikor a külföld liquidálja ezen áldatlan gazdasági viszonyokat, melyek a román tereken a buzainséget, a dombokon és hegyeken az állattartás teljes benulását vonták maguk után.

Festem előttük a képet a jövőről, mely végromlással fenyegeti, aki adósságát szaporítja. Földjéből adjon el az ember, abból, a mi amugy is kevés és a rossz gazdasági viszonyok annak is békebeli áron jóval alul nyomták az árát, pedig még a kínálat meg sem indult igazán? Szomorúan látták be, hogy ez év gazdái saját földjükön még annyit sem kerestek, mintha maguk és családjuk munkáját és verejtékét eladták volna, mint szegődményesek, vagy cselédek. Míg ezt beszéltük, a potom áron vevők is távoztak, s nem egy gazda váltva pillantott utána aztán szép állataira és a köny kibugyant szeme sarkából. Summa-summarum: 10 mázsán felüli vásár egy sem volt.

Kedden volt a kirakó vásár, s egyuttal a leszámoló nap ügyvéddel, doktorral, kereskedővel, végre az apróbb tartozásokkal és a mi fő: a takarékpénztárral. Szép idő csalogatott a vásárlásra, az eladók teljes számban megjelentek, de a sátrak közt csak a közeli falvak vásárló „senki népe“ ögyelgett. A székerekkel jövő távolabbi

vevők elmaradtak, mert a gazda a marhavásárról pénz nélkül tért haza. A máskor veszedelmes utkereszteszésnél sétálhatott bárki. Az asztalosok kirakott holmija mellől még az eladó is elment s valamely kapu előtt trécselt. Deszkát, épület-fát ott hagytak az eladók és szerte-széjjel jártak, kérdegetve nem kell-e árujuk? Még rendezes nyereszkesedők sem vettek, potom áron se, mert nem volt pénze senkinek. Fazekasok, edényesek kaszinózhattak, míg a majorságárulok helyt kellett, hogy üljenek, mert élőjószáguk még délután is ott volt, bár potom árért kínálták. Cipőse, ruhás sátrakban próbáltak a fiatalok, de az öregek nem nyultak a bugyeláris után, melyben kevesebb volt, mint amit leszállított áron kértek. Ügyvédek, orvosok, takarékpénztárak kevés embert láttak, a szemérmesebbje bement haladékat kérni, a többi elkerülte, de pénzt mntatóba sem hoztak. Inkább megindult a szimat a kölcsön után.

Ilyen volt a székelykeresztúri februáriusi vásár 1925 évvel Krisztus urunk születésu tán, a román imperium hetedik évében, a liberális kormány három és fél éves uralma folyamán.

E század első évtizedének valamely februárján egy Széchenyi-banketten Szemere Miklós végezte toasztját e szállóigévé vált mondással: „Nem boldog a magyar!“ Vajjon mit szól a mi közgazdasági politikánkhoz a román Szemere, a sportpolitikus Marghiloman a bukaresti bojár kaszinóban? Hiszi-e, hogy boldog a román?

(Fiatfalva, 1925 március hó.)

Ugron Zoltán.

Az Odorheiu Polgári Önképző Egylet Temetkezési Segélyalapja.

Polgárságunk ágilis kulturegylete: a Polgári Önképző Egylet egyik választmányi ülésén tervbe vette egy igen jelentős szociális természetű segélyalap létesítését tagjai anyagi biztonságának, jólétének emelése céljából. Ugyanis tagjai elhalálása esetére mintegy 10.000 leura menő temetkezési segélyt kíván biztosítani a hátramaradottaknak. A választmány ezen célra kiküldött tagjai kidolgozták a segélyalapnak a közgyűlés elé terjesztendő alapszabály-tervezetét, azt ezennel közlésezzik és felkéri a Polgári Önképző Egylet minden tagját, hogy az alapszabály-tervezetet gondosan áttanulmányozni sziveskedjenek, hogy az a március 22-én megtartandó közgyűlésen teljesen tárgyalható és keresztülvihető legyen.

Az alapszabály-tervezet egy-egy példánya az Egyesület helyiségében, a Csizmadia Ipartársulat helyiségében, Szabó Ödön egyleti pénztárosnál, Rendi Péter szabómesternél és György Viktor fodrász, egyleti gazdánál közszemlére van kitéve és ezen helyeken is megtekinthetők az egyleti tagok által.

1. §.

Az Odorheiu Polgári Önképző Egylet saját kebelében Temetkezési Segélyalapot létesít.

2. §.

A Temetkezési Segélyalapnak kötelező tagja minden teljeskoru és cselekvőképes egyleti tag,

a) aki a jelen alapszabályok életbelépésétől számított 1 hónap alatt az Egylet választmányának írásban bejelentett belépését és a szabályszerű befizetést eszközli,

b) minden teljeskoru és cselekvőképes egyen, aki a jelen alapszabályok életbelépését követőleg a Polgári Önképző Egylet tagjai közé szabályszerűen felvétetik, a Segélyalap tagjai közé

öként belép és a szabályszerű befizetést eszközölte,

c) végül tagjai lehetnek az alapnak az a) és b) pontokban meghatározott tagok törvényes felelősei, ha a befizetést eszközlik.

3. §.

A 2. § c) pontjában irtak kivétellel külön a Temetkezési Segélyalap tagja senki sem lehet.

4. §.

A Temetkezési Segélyalap célja, hogy az elhalt tag azon jogutódait, kik a köztörvények szerint a temetési költségek viselésére kötelesek, temetkezési segélyben részesítse.

5. §.

Minden tag köteles a belépéskor 60 leu belépési járulékot befizetni, továbbá köteles minden egyes tag halálakor 20 leu járulékot befizetni.

Ezen befizetések és azok kamatai képezik a segélyezési alapot, amely a Polgári Önképző Egylet tulajdonát képezi.

6. §.

Az 50. életévük betöltése után az Egyletbe ujonnan belépő tagok belépéskori járuléka 500 leu. — A halálesetek alkalmával azonban ezek is csak a rendes 20 leu járulékot fizetik.

Az egyletbe ujonnan, 60. életévén túl belépő egyen a Temetkezési Segélyalap tagja nem lehet.

7. §.

A Segélyalap az Egyletnek más vagyonától és jövedelmétől elkülönítve a választmány által kijelölt helybeli jóhirű pénztintézetben külön betétkönyvre gyümölcsözőleg elhelyezendő, azzal a kikötéssel, hogy az alapszabályszerű segélyt a pénztintézet a tag halála esetén felmondás nélkül azonnal kifizetni köteles.

Az egyleti pénztáros az alap pénzeit 5 napon túl magánál nem tarthatja.

8. §.

Az alap minden tagja köteles a halálesetet követő 8 napon belül a járulékot az Egylet pénztárnokának befizetni, aki erről külön nyugtát ad.

A halálesetről az Egylet helyiségeiben kifüggesztett értesítés, valamint az egyleti gyászlobogó kitézése által nyernek a tagok tudósítást.

9. §.

Amely tag ismételt megintés dacára elmulasztja a járulék befizetését, az a legközelebbi választmányi ülés jelenlévő tagjainak 2/3 szavazatával az Egylet tagjai közül, az eddig befizetett összes járulékok elvesztésének kimondása mellett kizárható.

A választmány a mulasztás okainak gondos mérlegelésével eltekinthet a kizárás alkalmazásától. A járulék fizetését azonban el nem engedheti.

10. §.

A temetkezési segélyt képezi a halálesetkor létező tagok járulékainak összege, levonva ebből kezelési költség címén 10% ot.

A segély összege nem lehet kevesebb 3000 és több 10.000 leunál.

11. §.

Az igényjogosultság a temetkezési segélyre az elhalt tag belépését követő három hó leteltével veszi kezdetét. A belépéstől számított 3 hónapon belül temetkezési segély senkinek sem folyósítható, amely tag azonban ezen időhatáron belül hal el, jogutódai a befizetett járulékokat kamat és a belépési díj nélkül visszakapják.

12. §.

Segélyt csak azon tag utódai kaphatnak, aki életében járulékait mind befizette.

13. §.

Ha a tag elhalt, az egyleti elnök

Székely Közelet, 1925 március 8. oldal. A cikk a Polgári Önképző Egylet Temetkezési Segélyalapjára vonatkozik. A szerző Ugron Zoltán. A cikk tartalma a székelyi polgári önképző egylet működéséről és a temetkezési segélyezésről szól. A cikkben részletesen leírják az egylet célját, tagjainak kötelezettségeit, a segélyezés módját és a segély összege meghatározását. A cikk végén található a szerző neve és a megjelenés dátuma.

legkésőbb a jelentés vételétől számított 48 óra alatt utalványozza a 10. § szerinti segélyt.

A jogosult az utalványozást csak úgy követelheti, ha bemutatja az elnöknek a tagsági igazolványt, a halotti bizonyítványt, az utolsó befizetési nyugtát és a jogosultságot igazoló okiratot.

Ha a kifizetés ezen § értelmében megtörtént, a hovatartozás tekintetében az Egyesület és elnök felelőssége harmadik személyek irányában megszűnik.

14. §

Ha segély jogosult és temetésre kötelezett egyén valamely elhalt tag után ismeretes nem volna, a temetést megbízottja által az Egyesület végzeteti, mely esetben a segély csupán a szükséges készkiadások fedezésére szorítkozik.

15. §

A tagság kezdetét veszi a belépési díj befizetésével.

A befizetés az újonnan belépő tagok által a felvétel előtt nem eszközölhető.

Megszűnik a tagság a kilépéssel, a kizárással és a tag halálával.

A kilépett és kizárt tag befizetett járulékait vissza nem követelheti.

16. §

Amely tag 500 haláleset után már járulékot fizetett, többet fizetni nem köteles.

17. §

Minden tag köteles az elhunyt tag temetésén résztvenni.

18. §

A járulékok, valamint a kifizetendő segély összege a valutáris változásokhoz és a tagok számának emelkedéséhez vagy csökkenéséhez képest az egyleti választmány által alapszabálymódosítás nélkül is évről-évre emelhetők vagy mérsékelhetők.

Az Egylet választmánya köteles minden év január havában ülést tartani és gondos vizsgálat tárgyává tenni az elmúlt évi haláleseteket, a tagok számát, a kifizetett segélyeket, az alap nagyságát és ehhez képest a következő évre, amely február 1. napjától számít, emelni vagy leszállítani a járulékok és segély összegét, hogy az alap kimerülése, vagy a tagok túlságos megterhelhetése elkerülhető legyen.

19. §

Az ügyvitel az egyleti alapszabályok és a választmány határozatai szerint történik.

20. §

Ezen alapszabályok, mint a Polgári Önképző Egyesület jóváhagyott alapszabályainak kiegészítő része, életbelépnek a törvényszék jóváhagyó határozatának kikézésítésével, mely időpont az Egylet helyiségeiben kifüggesztés által köztudomásra hozandó.

Odorheiu, 1925. évi március hó 7. napján.

A Választmány.

Az Öltáregylet f. hó 11. iki estéje, melynek készülékeit már a múlt számunkban jelentettük, az alábbi rendkívül nívós és értékes program szerint fog lefolyni: Zongora trio, előadják: Tompa Lászlóné, Szabó I. u., Filó Ferenc dr. Beszédet mond: Szilágyi M. Dózsa premontrai tanár. Énekek: Benedek Géza dr., kíséri Kiss Istvánné. Szavalt: Révay György. Felolvas: Voszka István dr. kir. ügyész. Énekek: Szabó I. u., zongorán kíséri: Tompa Lászlóné. Papi himnusz, éneklő: az ifjúsági énekhar. Az estély iránt máris nagy az érdeklődés, amit e tartalmas program s főként a nagyhirű szónok: Szilágyi M. Dózsa közreműködése hírének bizonyossággá változott bizonyára még rendkívüli módon fokozni is fog. Az estély kezdete 8 órakor.

A zetelaki tüzkárosultak

részére mai napig, a már kimutatott 199,874 leu összegben felül még a következő adományok érkeztek hozzám:

Tinerimea Rareş 400 L., Pretura Praid 400, Pretura Praid 400, Primpretor Targul-săucuesc 200, Parchetul Tribunalului Odorheiu 60, Pretura Reghinul de sus 200, Primăria Gataia 80, Magyar Dalegylet Braşov 500, Oficiul Parochial Rareş 207, Szabó Gábor Odorheiu 110, Camera de Comerţ Arad 200, Primăria Bărcuţ 187, Primăria Jina 49, Primăria Ghelintza 119, Of. par. gr. Mărişel 359, Székely János Odorheiu 570, Oficiul Par. Unitar Hom. Sân. Paul 2000.50, Primăria Poiana Sărata 10, Primăria Nemeceag 335, Primăria Mărişel 344, Rájk József Odorheiu 1200, Of. par. unitar Joneşti 522, Of. par. r. cat. Ciomafalva 570, Primăria Sătina Mică 215, Pretura Mureş Uioara 20, Gálfalvy Samu Cristur 100, Lyceul unitar Cristur 658.50, Dir. C. F. R. Braşov 780, Primăria Siria 405, Primăria Surcea 717, Primăria Porumbeni Mari 325, Of. par. Ceheşti 64, Of. par. Avramesti 100, Pretura Abrud 5, Pretura Rodna noua 300, Primăria Salcahaz 50, Of. par. ort. Mehadika 100, Primăria Conică 60, Primăria Sipet 188, Manufactura de tutun Sft. Gheorghe 558, Székely Közélet szerk. Odorheiu 8000, Primăria Ocna-Dejului 37, Primăria Dăneşti 425, Primăria Margita 525, Of. par. unit. Firtuşeni 75, Of. par. g. cat. Ilva mare 421, Primăria Lunca de sus 254, Rev. şcolar Lugoj 410, Prefectura Poliţiei Braşov 1285, Primăria Petroseni 500, Primăria Fântânele 1261, Primăria Ohabanistru 378, Primăria Ciclova româna 40, Primăria Resiţa 325, Primăria Sânpetru 205, Of. par. Ciucşanmărtin 150, Of. par. ort. Siria 524, Primăria Bistriţa 100, Primăria Topliţa româna 250, Primăria Belia 405, Pretura Crasna 172, Pretura Cristur 12800, Pretura Odorheiu 2000, Pretura Odorheiu 2000, Comuna Şiclod 600 Par. unit. Orăşeni 1525, Primăria Lazarea 1390, Primăria Voievodeni 873, Primăria Socodor 730, Primăria Răteag 684, Primăria Mureşeni 567, Prefect. Braşov 548.50, Vasilie Precup Canciu 500, Primăria Sita Buzeni 467, Primăria Sânpetru mare 415, Pretura Praid 400, Par. unit. Goaghiu 350, Primăria Felioare 289.75, Primăria Geleşti 334, Of. par. g. c. Izoni 31, Primăria Sânbăteni 274, Comuna Toldul 250, Primăria Loman 245, Par. g. cat. Dealu mare 245, Primăria Sântana de Mureş 203, Tófalvy János Corund 200, Primăria Săucraiu de Mureş 200, Pretura Gheorgheni 200, Notar cerc. Dalnic 200, Of. par. ort. Sacatura 182, Of. par. ref. Cuşmed 170, Primăria Dalnic 100, Banc Aurora Năşăud 100, Pretura Tg. Săucuesc 100, Primăria Odorheiu 90, Primăria Idenul de jos 68, Sef. de Gară Ciuc 19, Gheorghe Ember Bujor 20, Pretura Badul de Câmpie 865, Pretura Odorheiu 2600, Tinerimea Corund 400, Marosújvári hit. szöv. ş. Societate de Asigurare Triest 1080, Rev. şcolar Satmar 150, Primăria Papauţi 698, Pretura Praid 400, Pretura Praid 400, dr. Ioan Marinescu Lugoj 325, Secretar com. Năşăud 152, Notar comunal Illoara 1000, Primăria Sădomonic 1250, Primăria Pecica româna 631, Notar Strugariu 758, Pretura Boiuş 235, Prefectura jud. Braşov 300, Primăria Faget 43, Primpretor Jeruţi 425, Primăria Toneşti 270 Şcoala Primară de stat Oradea Mare 70, Primăria Data 50, Dir. Şcol. urb. de stat Oradea Mare 200, dr. Nagy Gyula Ocna de jos 200, Pretura Odorheiu 3600, Pretura Praid 2000, Primpretor Odorheiu 5400, Primpretor Balaj 1080, Primăria Sighişoara

430, Pretura Braşov 506, dr. Nicolae Zigre Oradea-Mare 100, Comuna Cozmoş 1021, Pretura Mociu 250, Primăria Sângheorghul Bistriţa 120.50, Primăria Maer 60, Notar com. Sugag 178, Par. unit. Benţid 473.50, Par. unit. Mihaeleni 80, Notar com. Porumbacul de jos 30, Pretura Arad 5456, Pretura Odorheiu 1020, Pretura Praid 400, Comuna Calnic 100, Primăria Aiud 860, dr. Elekes Domokos Cristur 200, Pretura Noerich 1360.25, Notar com. Cristolt 358, Notar com. Somosches 105, Primăria Sovata 1950, Of. Par. unit. Petreni 500, Prefectura Oradea-Mare 500 L.

Az eddig kimutatott 199,874 leuhoz hozzáadva a jelen kimutatás végösszegét: 99,751 leu, a készpénzgyűjtésem eredménye tehát a mai napig: 299,625 leu.

Ehhez hozzáadva a Szakáts Péter ur által beadott 294,405 leu, a gyűjtés összes eredménye tehát a mai napig 594,030 leu.

Odorheiu, 1925. évi március hó 6-án.

Szabó, subprefect,
mint a segélysz. biz. elnöke.

HIREK.

Március 7.

Városunk Szimfonikus Zenekarának nagyszabású koncertje.

Már a múlt héten közöltük, hogy a Szimfonikus Zenekar városunk publikumát egy nívós estély keretében kívánja szórakoztatni f. hó 14-én este, a „Bukarest” szálló nagytermében, mikor, céljában eltérően a többi farsangi estélyektől, meg fogja értetni a közönséggel azt a nemes és magas szöve kultureszmét, amelyért dolgozni kíván.

Az estély programja:

1. Die Lustigen Weiber von Windchor, N. Ottó-tól, játssza a Szimfonikus Zenekar.

2. Énekszóló, Gighinita Gh., zongorán kíséri Ébert Andrásné.

3. Ballada und Polonaise, Wieuxtemps-től, hegedűn játsza: Kiss Elek karnagy, zongorán kíséri Ébert Andrásné.

4. P. Rodhe, 7. concert, hegedűn játsza: Bradean Cornel, kíséri a Szimfonikus Zenekar. (Zenekarra átdolgozta Kiss Elek karnagy.)

5. Székely Dalegylet: Verseny-műdal.

6. Vonós öts. Beethoven Adagio. Játsszák: Bradean Cornel, Duka Andor, Mózes Mihály, Zárug Endre és Ugvári János.

7. Énekszóló. Margineanu Adrianné, zongorán kíséri Ébert Andrásné.

8. Haydn-Szimfónia. Játssza a Szimfonikus Zenekar.

Reméljük, hogy városunk közönsége, amely annyiszor tanujelét adta áldozatkészségének, nem fog ezuttal sem visszahuzódni, annál is inkább, mert programunk nívós voltánál fogva a közönségnek állandó gyönyörködtetésben lesz része.

As Elművéség.

Jókai emléktünnep városunkban. Már jeleztük, hogy a helybeli két magyar középiskola március 21., 22. és 23. ra nagyszabású ünnepeket készít elő Jókai születésének százados évfordulója alkalmából. A három napos ünnepekre az összes előkészületeket már megtették. Jókai közkedvelt darabjából: az „Aranyember”-ből a próbák serényen folynak; festőművészeink pedig lázasan dolgoznak a gyönyörű díszleteken, hogy a darab méltó keretek között kerüljön előadásra. Az ünnepekre meghívja a jövő hét folyamán kikerülő a nyomdából s így a teljes műsort mi is már következő számunkban közölhetjük.

Eljegyzés. Göncsy Sárkát eljegyezte Bálint József. (Minden külön értesítés helyett.)

Esperesi vizsgálat és közgyűlés lesz f. hó 8-án, vasárnap, a helybeli unitárius egyházközségben. A szokásos évi vizsgálat megejtésére hivatalos körutjokban Pál Ferenc esperes és Ürmösi József egyházköri jegyző ide érkeznek. Délelőtt 10 órakor ünnepélyes istentisztelet lesz az unitárius templomban, mely alkalommal Ürmösi József homoródszentpáli lelkész fog prédikálni. Templomozás után az egyházközség közgyűlést tart a lelkesi irodában, melyre az egyházközségi tagokat ezuton is meghívja az egyházközség vezetősége.

Konferencia-beszédek. Szilágyi M. Dózsa, premontrai kanonok, akinek Örökigazságok a XX. században című, nagy feltűnést keltett könyve csak nem régen hagyta el a sajtót, március 10-én városunkba érkezik, hogy a róm. kath. főgimnázium tanulói számára lelkigyakorlatokat tartson. A lelkigyakorlatok március 11-től 15-ig tartanak. Ez alatt az idő alatt a jeles szónok mindennap este 6 órakor a nagyközönség számára is tart konferencia-beszédeket a főgimnázium tornacsarnokában. Ezekre a beszédekre a plebániái hivatal annál is inkább felhívja a kath. női és férfi közönség figyelmét, mert ilyen képzett szónokot csak ritkán van alkalma hallani.

Kezdődnek a sorozások. Amint erre az érdekelteket egy, a mai számunkban hátrább közölt külön hirdetés is figyelmezteti, városunkban az állításkötelesek sorozása f. hó 12-ikén reggel 7 órakor kezdődőleg a városi tanács épületében fog megtartatni. A vármegye egyéb részeiben a sorozás a beosztási terv szerinti napokon később fog lefolytatódni.

A helybeli róm. kath. egyházközségnek két új harangja hétfőn megérkezett Hónig Frigyes aradi harangöntő műhelyéből. Az új harangokat előreláthatólag március 25-én szentelik fel nagy ünnepséggel.

A Filharmonikus Társaság jövő heti próbaprogramja: vasárnap d. e. 1/2 12 órakor zenekari tagok fényképfelvétele, hétfőn: szoprán és alt, kedden: tenor és basszus, pénteken: zenekar.

Hírnevés művészek, Haják Károly, Zsizemana Rezső és Marthy Pál, a marosvásárhelyi zenekonzervatórium kiváló tanáruinak nagyszabású hangversenye fogja f. hó 28-ikán este városunk zenekedvelő közönségét a ref. kolégium imatermében gyönyörködtetni. A két első egy magas színvonalu estély alapján közönségünknek már régebben megkedvelt ismerőse, Marthy tanár, a jeles celloművész, pedig méltó társaihoz. Az estélyre a figyelmet előre is felhívjuk; a programot s egyéb részleteket később közöljük.

A papir 1 és 2 leusokat folyó évi április 1-éig kivonják a forgalomból, mely naptól kezdve *semmi forgalmi értékük sem lesz.* Ezért mindazok, akiknek birtokában még ilyen pénzek vannak, azokat az adóhivatalnál fémpénzre cserélnék be.

A Tul a nagy Krivánon című daljáték jövő heti próbái: vasárnap délután 3 órakor I., II., III. felvonásból szövegpróba, hétfőn d. u. 5—7-ig női énekeseknek énekpóba, kedden este 8 órakor I. felvonás, szerdán d. u. 5—7-ig női énekesek, csütörtökön II., III. felvonás. A daljáték nehézségére való tekintettel minden szereplő pontos időben való megjelenését kéri a Székely Dalegylet.

Az Irgalmas Nővérek vezetése alatt álló, évek óta áldásosan működő magyar nyelvű óvoda az idén is megnyílt. Az óvodába még mindig lehet beiratni a gyermekeket.

Jókai nevétől, emlékeztetől dobban e napokban szerte a világon a magyarság szíve. Az iránta érzett kegyelet töltötte el a március elseji helybeli unitárius vallásos estély nagyszámu közönségét is. Róla emlékezett meg főképpen, lelkes megnyitó és záró szavaiban, Bölöny Vilmos lelkész. S róla szólott teljesen Halmágyi Samunak az estély gerincét alkotó, mélyreható felolvasása. Az unitáriussággal foglalkozó „Egy az Isten” alapján, e regény részletekbe menő elemzésével mutatta meg Jókainak emberi és költői egyéniségét, életéről, emberekről, vallásról való emelkedett felfogását. Az érdekes ismertetést a közönség nagy figyelemmel hallgatta, s elismerését lelkesen fejezte ki. Az estély folyamán Szabó Judit két költeményt szavalt, finom megértéssel, sokszínű szavaloí készségének teljes érvényesítésével. Értelmes és megkapó volt a Gyárfás Lajos szavalata is. Hajlékony és kellemes hangját énekszámban igen hatáson hangján énekesítésével (Ébert Andrásné biztos zongorakísérete mellett) Czikmántori Józsefné. Kiss Elek hegedűjátékát — ugyancsak Ébert Andrásné kísérete mellett — most is a megszokott meleg tónus, átérés jellemezte.

A Polgári Önképző Egyesület közgyűlését f. hó 22-én, vasárnap délután 3 órakor tartja meg az egyesület helyiségében, a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkári jelentés. 3. Pénztárnoki jelentés és pénztárvizsgáló bizottság jelentése. 4. Gazda jelentése. 5. Könyvtárnoki jelentés. 6. A temetkezési segélyalap szabályzatának tárgyalása. 7. Tisztikar lemondása és választása. 8. Indítványok. Tekintettel a 6-ik pont fontosságára, felkérjük az egyesület tagjait, hogy a közgyűlésen minél nagyobb számban megjelenni sziveskedjenek. — Amennyiben a 22 ikére összehívott közgyűlés nem lenne határozatképes, az f. hó 29-ikére hivatik össze; mely alkalommal tekintet nélkül a megjelentesek számára, határozni fog a tárgysorozatba felvett pontok felett. *As elnökség.*

A ref. kollégium ifjúsága a mult számban jelzett vallásos estélyt nem 8-án, hanem 14-én, szombaton d. u. 5 órakor tartja az intézet nagytermében, a következő műsorról: 1. Gyülekezeti ének: 138. zs. 2. Bibliát olvas: Szabó István VII. o. t. 3. Szabó Jenő: Az ember győz c. költeményét szavalja Demeter Gyula VII. o. t. 4. „Evangelium” W. Keuel. Énekl: Kovács Erzsébet, zongorán kíséri: Kovács Irma. 5. Előadást tart: Biró Mózes papjelölt. 6. Heller-etude. Zongorán játsza: Kovács Irma. 7. Farczádi S.: Az én hitem c. költeményét szavalja: Bak Péter VI. o. t. 8. „Rózsadal.” Énekl: Demeter Gyula és Ifju Mihály VII. o. t. 9. Zárszó. 10. Gyülekezet éneke 150 zs. Belépti díj nincs; önkéntes adományokat szívesen fogadnak.

Korcsmázás után ismét bioskóp következett február 28-ikán este Bögöz községben, melynek sebesültje László György dobói mészáros, aki maga, állítólag, ártatlanul került az utjába valakinek. A kereszturi állatkiallítás és vásár után több társával 2 szekéren jöttek hazafelé, miközben társai Bögözben betértek a Tóth József korcsmájába, maga szundikálva, a szekéren maradt. Bent társai, úgy látszik, egy másik iddogáló társasággal öseszszólalkoztak, mert egyszer sietve felköltötték, hogy menjenek azonnal, mert megtámadhatják őket. El is indultak, de a Csont Pál korcsmája táján valóban több botokkal, kövekkel támadtak rájuk, miközben valaki Lászlót a sötétben mellbeszurta. Súlyos sebével előbb otthon ápolták, majd a

napokban beszállították a vármegyei kórházba, itt is hallgatta ki Szabó dr. vizsgálóbíró. Alattomos támadójának nyomában vannak.

A fegyver- és kutyatartási engedélyek érvényességét a kormány március 15-ikéig ismét meghosszabbította.

A fegyverek (pisztolyok, török s más hasonló eszközök) bejelentése igen gyéren történik. Ezért a rendőrség ismételt és szigorúan figyelmezteti a közönséget a tulajdonában, illetve házában levő minden ilyen darabnak e hó folyamán való feltétlen bejelentésére, mert a később eltitkolt fegyvert találnak, azt 5000—20,000 leuig terjedhető büntetéssel sújtják. Bejelentési nyomtatvány kapható nyomdánk üzlethelyiségében.

A szombatfalvi ifjuság február hó 24-én este műsorról egybekötött mulatságot rendezett. A műsor egyes pontjaiban, mint szereplők részt vettek: Dénes József, Máté Ferenc, Botos Ferenc, Botos Sándor, Bomhér Domokos, Imre Mariska, Katona Berta, Demeter Vilma, Máté Ilonka, Katona Margit, Mátyás Róza, Balázi Erzsébet, Dávid Ilona és Veress Jolán. Mindannyian nagyon ügyesen játszották szerepüket. Megérdemelték a közönség elismerését, amiben bőven is volt részük. A rendezésnél segédkeztek: Hegyi Pál, Ferenc József, Fodor Albert, Katona Gáspár és Balázi László. A mulatság tiszta jövedelmét (bár nagyon kevés, mert a bevételnek majdnem 70%-a esik a különböző címeken felszámított adókra) iskolai célra fordítják. Elismerés jár úgy a szereplő fiataloknak, mint a rendezés munkájában résztvevőknek a nemes cél érdekében kifejtett tevékenységükért. Az elért erkölcsi siker pedig legyen biztatás, hogy a jövőben is igyekezzenek tanítójuk jóakaratu irányítása mellett, fáradságot nem kímélve, tevékenykedni magyar kultúránk fejlesztése érdekében. (A mult számból lekésett tudósítás.)

Az asztalos-, lakatos- és építőiparosok egyesülete február hó 19-én tartotta évi rendes közgyűlését, melyen az egyesület belső ügyei megtárgyalásán kívül az új tisztikart is megválasztották. Az előbbi elnök Burghardt Gyula helyett — miután e tisztsérről leköszönt — Gyarmathy Istvánt választották elnöké. Az új elnök személyében az egyesület komoly és tapasztalt munkaerőt nyert, ki garanciát nyújt a már megindult alapozási munka tovább folytatására. Nem ki csinylendő le ugyanis az asztalosoknak a multban kifejtett szervezkedése, melyben Gyarmathy alaposan kivette részét. Ez allg 1 éves múltu egyesületnek máris két igen sikerült estélyére emlékezhetünk, mely az élniakarás és fáradhatatlan tevékenység mellett tesz tanubizonyosságot, s egyszersmind azt is bizonyítja, hogy a megkezdett munka — ha fáradsággal is — de meghozza a maga gyümölcsét. A választás további eredménye: Alélnök: Kelemen Lajos, pénztárnok: Vetésy István, jegyző: Cseke Lajos, gazda: Bogáthy Lajos. Ügyésznek egyhangulag Gónczy Gábor drt választották meg. Megválasztottak egy 12 tagu választmányt is. (Technikai ok miatt késett tudósítás.)

„Ex Libris” a könyvkedvelők, könyv-olvasók lapja. Ez az új folyóirat, amelyet egy szakavatottakból álló bizottság szerkeszt, havonta jelenik meg. Első száma 1925 március havában. Minden hónapban rendszeresen hozza az addig megjelent összes kulturális értékkel bíró magyar, német, francia, román, — időnként az angol — irodalom újdonságainak ismertetését, tartalmát, kritikáját. És pedig egészen új rendszer szerint: minden könyvet az eredeti nyelven ismerteti, de természetesen olyan világos és mesterkéletlen stílusban, hogy az olvasópublikum részére mégis érthető legyen. A folyóirat így azonkívül, hogy

az idegen nyelvekben kitűnő nyelvyakorló és irodalmi tanítást nyújt, lehetővé teszi az olvasónak ama könyvek kiválasztását, amelyek őt valóban érdeklik, másrészt pótolja száz meg száz más könyv elolvasását is.

A komáromi Jókai-ünnepéről, amelyeken egész Szlovénia magyar-sága ünnepelte a költő szülői házában a centenáriomot, egész sorozat felvételt közöl e héten a Vasárnapi Ujság. Képei közül különösen kiemelkednek a dortmundi bányakatasztrófáról, az afrikai négerök önállósítási mozgalmairól és más aktuális világeseményekről készült felvételek. A szövegrész ezúttal is, mint ezt a Vasárnapi Ujság olvasói az utóbbi hetekben örömmel megállapították, sokkal frissebb, ötletesebb, humoros irásokban gazdagabb, mint volt csak az új előtti számokban is. Külön érdeklődésre tart számot Szederkényi Anna pompás regényén kívül Kakasi Endrének egy megrázó erejű novellája és az új Pantheon-róvatban egy rendkívül ötletes Bárd Oszkár karrikatura.

Felülfizetések nyugtázása. Az állami finiceum február hó 24-én tartott szünelőadásán a következők fizettek felül, mit a rendezőség köszönettel nyugtáz: Suciu J. dr. 300 L., Fábíán József 200 L., Szöllösi Ö. dr., Poliak B., Nagy L. dr., Hirsch Herman 160—160 L., Orbán Testvérek 110 L., Zimny Ferenc, Cráciu N., Hirsch Rudolf, Degró Béla, Herta N. csendőrkapitány, Becsek Aladár, Szabó Gábor dr. 100—100 L., Körtvélyfáy J. 80 L., Lucze K. 60 L., Iszákovits Bernát 50 L., Kálmán J. dr. 40 L., N. N. 30 L.

x Felhívjuk a n. é. közönség szíves figyelmét Löbl R. mai számunkban közölt hirdetésére, mely szerint nála szövetek, kész kabátok nagyon olcsón beszerezhetők.

KÖZGAZDASÁG.

Tulságosan szép, meleg tavaszias napok, mennydörgés után ismét télies borulat, zimankó, szállongó hópihék, — ki tudja ma már az időjárásban is bizni? Én különösen a gyümölcsfákat félttem, melyek elég botorul, rügyeiket már bontogatni kezdték, felös, nem lesz gyümölcsünk az idén. A fagyás ellen többféle szert használnak, talán füstöléssel lehetne valamit megmenteni. Nagyon jól tenné mindenki, aki alkalomadtán ezzel a módszerrel kísérletezne. Az ősziek vetésében csodálatosképpen

nincs nagy baj, a mi talán az aránylag gyenge télnek és a nedvességmentes talajnak tulajdonítható. Az esetleg nagyobb számban fellépő egerek ellen feltétlenül védekezni kell, egérintő szer beszerzéséről az érdeklődőknek szívesen szolgálunk felvilágosítással.

Most már, ha a tavaszodás valóban komolyra fordul, a gyümölcsfakról a nagyobb ágak eltávolítása már nem járna bizonyos hátrány nélkül, kisebb ágak, vízajtások azonban minden veszedelem nélkül eltávolíthatók. Ismételtén kérjük a megyei tanító urakat, hogy gyümölcsoltványuk elhelyezése érdekében a fajt, mennyiséget és árat közöljék kiadói hivatallalunkkal.

Léheremag nagyobb mennyiségben volna elhelyezhető, a kiknek készletük van, közöljék a kiadói hivatallal, az ár megjelölésével. Elsőrendű lucernamag, a mig a készlet tart, Varró Elek utján Odorheiu beszerezhető.

Piaci árak: buza 185—200, rozs 145—160, árpa 120—130, zab 66—68, tengeri 84—86, burgonya 22—28 leu vékánként. V—6.

Kiadó: a Könyvnyomda Rézvénytársaság Odorheiu (Székelyudvarhely)

Nyilttér.

E rovat közleményeiért a szerkesztő nem vállal felelősséget.

Nyilatkozat.

Az özv. Márton Jánosné tulajdonát képező kaptafa-gyár berendezésének $\frac{1}{3}$ ad részét f. évi február hó 27-től kezdve megvettem. Erre az $\frac{1}{3}$ -ad részre eső visszamenőleges hitetelői követeléseket el nem ismerem. Odorheiu, 1925 február 27.

Janovits Ödön.

A tisztviselő telepen bérbe, vagy felibe földet vállalok. Küküllő utca 4. Bartalis Domokos.

20 család méh kaptárral, kassal vagy azok nélkül eladó. Cim: a kiadói hivatallal.

Nr. 130—1925.

Publicațiune de licitațiune de clădire.

Primăria comunei Atid prin aceasta aduce la cunoștință publică, că pentru clădirea locuinței notariale în comuna Atid cu 5 camere, prin aceasta publică o licitațiune de clădire. Oferte de clădire sunt a se înaintea primăriei comunale din Atid până la 4. Aprilie 1925. Reprezentantii comunei asupra ofertelor înaintate va aduce hotărâre în ziua 5. Apr. 1925. Oferte posterioare nu se primesc.

Planul de clădire, care este supra-censurat de expert și condițiunile de concurs, se pot vedea la primăria comunală din Atid.

Atid, la 24. Februarie 1925.

D. Major, Ifj. Somodi Ferencz, secretar com. primar comunal.

Minden elegáns hölgy Orbán, Nagy és Tamás-cégnél szerz be cipő-különlegességét.

Judecătoria de ocol Cristur secția cf.
No. 638—1925 cf.

Publicațiune.

Cărțile funduare ale comunei Feleag în urma transformării suat transformate și concemitent cu aceasta, relativ la imobilele asupra cărora art. XXIX. din 1886, art. XXXVIII din 1889 și art. XVI din 1892 ordoaa înscrierea dreptului de proprietate a posesiunii faptice procedura reglementată în art. XXIX 1892 a fost, cf ep tuită în legătură cu înscrierile în cărțile funduare.

Aceasta se comunică cu următoarea somațiune:

1. Ca toți acei, cari în baza § 15 și 17 art. XXIX. 1886 vor putea demonstra nevădit belitatea rădierilor făcute în baza § 22. art. XXIX. 1886, înțelegând aci și completările §§-lor cuprinse în punctul a § 15 din art. XVI. 1891 precum și înscrierile efectuate în virtutea punctului 6. § 15. din act. XVI. 1891, și 7. din art. XXXVIII. 1889, să și înainteze cererea de radiere în timp de 6 luni adaca până în ziua de 1 Septembrie 1925 inclusiv la subsemnata autoritatea funduare deoarece, acțiunea intentată după expirarea acestui termen ce nu poate fi în defavorul persoanelor și treia, care între timp a câștigat vreun drept funduare.

2. Ca toți acei, cari în cazurile §§-lor 16 și 18 ai art. XXIX. din 1886 înțelegând aci și completările §-lui din urma cuprinsă în §§ 5 și 6 ai art. XXXVIII. 1889, vor să facă uz de contestație în schimbul înscrierii dreptului de proprietate al posesorului faptic să și înainteze contestațiile în scris în timp de șase luni, adaca până la 1 Septembrie 1925 inclusiv, deoarece după expirarea acestui termen, contestațiile nu mai pot fi luate în seamă.

3. Căci toți acei, cari prin măsurile luate în chestiunea transformării cărții funduare precum și acei, cari acceptând cazurile circumscrise în punctul 1 și 2 prin procedura conform art. XXIX. din 1892 și prin înscrierile făcute în cursul acelei procedurii își socotesc lezate direcția drepturilor câștigate mai înainte înțelegând aci și pe acei, cari gătesc gravaminease înscrierile făcute în baza § 16 al art. XXXVIII. din anul 1889 să și înainteze cererile de contestație la autoritatea funduare în timp de 6 luni, adaca până la 1 Septembrie 1925 inclusiv deoarece după expirarea acestui termen de mai sus pretenziile de orice natură de rivat din înscrierile erenate în amplete cu ocaziunea transformării nu mai pot fi validitate față de persoanele toate de bună credință, înscrierile amintite le pot ataca nu mai fără leziunea legii și a drepturilor funduare ale persoanelor tertate câștigate între timp.

Totodată să fac atente părțile, cari au dat comisiei de verificare documente originale, că întrucât la acestea au alăturat și simple copii, ori înaintează ulterior astfel de copii, originalele le pot ridica la autoritatea funduare.

Cristur, la 18 Februarie 1925.

Coloman Kelemen m. p. judecător.
Pentru conformitate:
Arus expeditor.

Nr. 210—1924.

Hirdetmény.

Közírré teszem, hogy Comanesti (Homoródkeménfalva) község községhelyisége az 1925 évi március hó 11 én d. e. 9 óraker Comanesti község házában tartandó nyílt árverésen, az 1925 évi május 1-től 1928 május 1-ig tartó időre haszonbérbe fog adni.

Kikiáltási ár 15000 leu. Bánatpénz 10%.

Az árverési feltételek az aldeai körjegyzői irodában a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Aldea, 1925 febr. 20.

Kádár Gyula körjegyző.

Invitare.

Tipografia Soc. Anon. din Odorheiu

are onoare a invita pe D-nii acționari la

Adunarea ordinară

pe anul VI-lea

ce se va ținea Duminică, în 22 Martie a. m. la 11 ore, în cancelaria Tipografiei S. A.

Program:

1. Raportul Direcțiunii asupra anului 1924, prezentarea contului de gestiune, propunerea ref. la repartizarea câștigului și raportul comisiei de supraveghere.
2. A să hotărâ asupra întrebuirii profitului net, cum și asupra desărcinării ce este a se da Direcțiunii și Comisiunii de supraveghere.
3. Hotărâre pentru ridicarea fundației capitale.
4. Alegerea membrilor în direcțiune și în com. de supraveghere.
5. Modificarea §§-ilor 8, 9, 13, 16, 18 din Statute.
6. Debaterea propunerilor eventuale, cari sunt a se aduce la cunoștința Direcțiunii în scris cu 2 zile înainte de adunare.

Acționarul, care vrea să ia parte la adunare, are a depune acțiunile sale contra dovezii în cancelaria Tipografiei S. A. cel mai târziu până la începerea adunării.

Contul de gestiune, controlul de Comisiunea de supraveghere, impreună cu raportul referitor, sunt puși la vedere publică în cancelaria Tipografiei S. A.

Odorheiu, la 7. Martie 1925.

Direcțiunea.

Meghívó.

A Könyvnyomda R.-T. Odorheiu f. évi március 22 én d. e. 11 óraker tartja saját üléshelyiségében

VI-ik évi

rendes közgyűlését,

melyre a t. részvényesek ezennel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság jelentése az 1924. évi üzletéről, a zárszámadás előterjesztése, a nyereség felosztására vonatkozó indítvány és a felügyelőbizottság jelentése.
2. Határozathozatal a tiszta nyereség hovatfordítására, valamint az igazgatóság és felügyelőbizottság részére adandó felmentvény tárgyában.
3. Alaptörvény emelés iránti határozathozatal.
4. Igazgatóság és felügyelőbizottság választása.
5. Alapszabályok 8, 9, 13, 16, 18 §§-ának módosítása.
6. Esetleges indítványok tárgyalása, melyek a közgyűlés előtt két nappal az igazgatóságnak írásban bejelentendők.

A közgyűlésen résztvenni kívánó részvényes tartozik részvényeit legkésőbb a közgyűlés kezdeteig a Könyvnyomda R.-T. irodájában, elismervény ellenében, letenni.

A felügyelőbizottság által megvizsgált zárszámadás, az arra vonatkozó jelentéssel a Könyvnyomda R.-T. irodahelyiségében közszemlére van kitéve.

Odorheiu, 1925 márc. 7.

Az igazgatóság.

Divatos műhímzési tanfolyamot nyitunk a

Singer varrógépeknél

Az oktatás a különböző hímzőtechnikákra, mint szines hímzésre, zsinor- és monogram-hímzésre, madeira és harding munkákra, rátét, úrszegély : és áttörési munkákra kiterjed.

A tanfolyamon való részvétel ingyenes mindazoknak, kik SINGER-varrógépet vettek, vagy e hóban : venni fognak.

Egy elárúsító-ügynök kerestetik.

Singer-varrógépraktár.

Judecătoria de ocol Cristur secția cf.
Nr. 2957—1924. c. f.

Extract din publicațiune de licitație.

În cererea de executare făcută de următorul Fenyédi Mihály contra următorii soția a lui Fenyédi Mihály năc. Vargyas Iloa. Judecătoria a ordonat licitațiunea ex-cuționala în ce privește imobilele situate în comuna Betești circumscripția judecătoriei scolare Cristur cuprinse în cf. a comunei Betești N rui protocolului cf. 495 Nr. de ordine A + 1 pe porțiunea soției lui Fenyédi Mihály năc. Vargyas Iloa de top. Nr. 464/2 (1/2, partea) 800 lei preț, de strig. Nr. de ord. A + 2 pe porțiunea soției lui Fenyédi Mihály năc. Vargyas Iloa de topogr. Nr. 806/3 (1/2, partea) 500 lei, preț de strigării Nr. de ord. A + 3 pe porțiunea soției a lui Fenyédi Mihály năc. Vargyas Iloa de top Nrile 807/3 (1/2, partea) 69 lei, preț de strigării Nr. de ord. A + 4 pe porțiunea soției lui Fenyédi Mihály năc. Vargyas Iloa de top. Nrile 838/1 (1/2, partea) 640 lei, preț de strigării pentru încasarea creanței de 297 lei capital și acc.

Licitațiunea se va ține în ziua de 3 luna Aprilie anul 1925 ora 9 la casa comunală a comunei Betești.

Imobilele, ce vor fi licitate, nu pot fi vădute pe un preț mai mic, de cât jumătate din prețul de strigare.

Cei, cari doresc să liciteze, sunt datori să depoziteze la delegatul judecătoresc 10% din prețul de strigare drept garanție, în numerar sau în efecte de cauție socotite după cursul fixat în § 42 legea LX. 1881, sau să predea aceluia și delegat chitanța constatând depunerea, judecătorește prealabilă a garanției și să someze condițiunile de licitație. (§ 147. 159. 170 legea LX 1881, § 21 legea XL 1908).

Daca nimeni nu oferă mai mult, cel, care a oferit pentru imobil un preț mai urcat de cât cel de strigare, este dator să întregescă imediat garanție, fixată conform procentului prețului de strigare la același parte procentuală a prețului ce a oferit. (§ 25 XLI 1908.)

Cristur, la 4 Dec. 1924.

Coloman Kelemen m. p. judecător.
Pentru conformitate
Arus expeditor.

Dela Primăria orașului cu consiliu Odorheiu.

No. 613—925 adm.

Hirdetmény.

A katonai védtörvény 98. szakasza alapján közbírré tétetik, hogy az 1901, 1902, 1903 évben született és felmentett állítványok f. hó 12 én a katonai sorozó-bizottság előtt megjelenni tartoznak, a városi tanács által látalmazott felmentési igazolványokkal és a hadmenetességi díj befizetését igazoló nyugtákkal, mert ellenkező esetben a további felmentés megsemmisítettik.

Odorheiu, 1925 március 3-án.

Primăria orașului.

Eladó házak:

Str. Regele Carol (Orbán Balázs-utca) 10—12—14 szám alatt és Báthorintcai oldalon házelkek kő felülépítémmel. Eladó az egész épület-tömb, amely áll három lakóházból, egy üzlethelyiségből és 15 kőraktárból, amelyek között kevés átalakítással lakóházaknak megfelelők.

Értekezni lehet:

őzv. dr. Borosnyay Pálnénál
Főter 7 szám.

Ugyanott eladó Homoródon levő villa, félig kész állapotban.

Friss tea-vaj, különféle sajtok!

Mindennap friss tea-vaj, zöldborsó, bab, tölteni való paprika, paradicsom, hámozott sárga borsó, lencse és egyéb főzelékféle. Különféle sajtok. Narancs, préselt füge, datolya. Csokoládé különlegességek. Vetemény és virágmagvak kaphatók:

Hirsch Ignác
fűszer- és csemege kereskedésében.

Eladó!!

Az összes butorraktáram készletét mélyen leszállított áron kiárusítom, ahol a legmodernebb

háló- és ebédlő-garnitúrák

vásárolhatók. Hitelképes egyének részére részletfizetésre is adok. Plusz ebédlő-diványok nagy választékban kaphatók. Továbbá olcsóbb festett butorok és székek is kaphatók. Megrendeléseket bármily kivitelben elvállalok:

Balázs Károly utóda
kész butorraktára

Odorheiu, Bul. Reg. Ferdinand 27.

SZŐRMÉT FEST, GALLÉRT MOS SCHMITZ

kelmefestő és vegytisztító
ODORHEIU.

25 évi jótállás!

A dicsőszentmártoni „Hercules“ cserépgyár földgázzal égetett cserepei (szalaghornnyolt, francia és hódfarku) eredeti gyári áron kaphatók a kizárólagos elárúsító:

Dr. HINLÉDER F. ÁKOS

betonáru-telepé

Beclean—Székelybethlenfalva.

25 évi jótállás!

Halló! Megérkezett a márciusi világos és barna, elsőrendű

LUTHER-sör, pohárral, vagy üveggel

Ferentzy Ferencnél.

Naponta többszöri friss csapolás kapható.

Tavaszi szövetség-ajándékok

kamgarn

bel- és külföldi legfinomabb anyagok, öltönyök, felöltők és női kabátoknak, mindenféle bélések, vásznak, siffonok, függönyök, ágy- és asztalterítők, sepsiszentgyörgyi gyártmányok, harisnyák, sapkák, zsebkendők, nyakkendők, ridikülők

seviot

Löbl R. üzletében.

Kész raglánok, felöltők nagy választékban. — Egy öltönyre való 140 cm. széles szövet már 540 leutól fölfelé.

Értesítés.

Tisztelettel hozom a n. é. közönség tudomására, hogy **építés-vállalatot** megnyitottam. Vállalok minden e szakmába vágó munkát és tervezést a legelőnyösebb árban.

Szíves pártfogást kér:

Szöcs Sámuel okl. k. m.
Str. Regina Elisabeta (Bethlen-u.) 93.

Cereți pretutindeni renumitul

Ceai Englezese Horniman

Reprezentant și Depozitar general
Societatea Anonimă

OTTO & ALFRED HERZOG
București Calea Văcărești 4.

Eladó:

A Str. Avram Jancu (Csereutea) 8. számú ház és egy juharfa hálószoba, pulliúros, egy ebédlő-berendezés.

Megtekinthető bármikor.
SIMÓ PÁL asztalos
Temető-utca 1.

Eladó egy jövedelmező levő gyermek vasúgy: Str. Regina Carol (Orbán Balaza-u.) 18.

Van szerencsém szíves tudomására hozni, hogy Odorheiu-Székeludvarhelyen a Piactéren (a Konez-féle házban, hátul az udvarban) angol és francia

NŐI-DIVAT TERMET

nyitottam. Elvállalok e szakmához tartozó mindenféle munkákat, mérsékelt árak mellett, melyeket a legjobb és legszebb kivitelben készítek el.

Szíves bizalmát és pártfogását kérve, teljes tisztelettel:

DEMETER ZSIGMOND női-divat szabó.

MOST JUT AZ ESZEMBE,

hogya a legkényesebb izlést is kielégítő, mindenféle

arany- és ezüst ékszerek, alpacca dísz tárgyak, zseb-, fali- és ébresztő-órák, jegy-gyűrűk, szemüvegek

Iszakovits Bernát

grás, ékszerész és látzerész nagyvárosi stílusban
ujonnan berendezett dús raktárában
Odorheiu, Bul. Reg. Ferdinand (v. Kossuth
utca 20 szám alatt)

a legelőnyösebb árban, előzetes és pontos
kiszolgálás mellett kaphatók.

Elvállal minden e szakmához tartozó javításokat.
Aranyat és ezüstöt a legmagasabb áron veszlek.

Pálffy

cipőraktára Odorheiu Strada Horia (volt Kornis-u.)
27 szám alatt, hol

cipőszükségletét

bármilyen legelőnyösebben beszerezheti. Gyermekek cipő 100, női 400,
férfi 450 leutól feljebb.

Van szerencsém a t. hölgyközönség tudomására adni, hogy tavaszi és nyári kalap-ajándékaim

megérkeztek és nagy választékban kaphatók.

Átalakításokat modellek után eszközölök. Szalmakalapokat forma után átvarratok gyárilag és gyorsan. Nagy választék kalaphoz való anyagokban, u. m.: virágok, szalagok, szalma, bortnik, tűzők, spaterie, kalapdrót stb.

Vételkényszer nélkül megtekinthetők!

Szíves pártfogást
kér, tisztelettel:

ORDELT JÁNOS

Bőrvászon kalap 60 leutól!

Női kalap 160 leutól!

Ha hirdetésekkel akar feladni,
kérjen először okvetlenül árajánlatot a

SIROCCO

hirdetési irodától, hol a legelőnyösebb
tarifa mellett helyezheti el hirdeté
seit az összes romániai és külföldi újságban.

Ha szép kivitelű, izléses nyomtatványra

van szüksége, kérjen árajánlatot a

Sirocco

grafikai vállalatától. Mindennemű nyomtat-
vány szállítását, eredeti tervek szerint,
iparművészeti kidolgozásban versenyképes áron vállalja. Litográf-
iai munkák, dobozok, üzleti könyvek, papírzacsok a legszebb
kivitelben és legjutányosabb áron szerezhetőek be.

Ha információt kér, forduljon bizalommal a

Sirocco

információs osztályához, hol a legjutányo-
sabb díjszabás mellett a legpontosabb
keres. és hitelinformációkat szerezheti be.

Pénzkölcsönök

ingatlanokra, bekebelezésre a legkedvezőbb feltételek mellett
eszközöl ki a

Sirocco

hitelosztálya.

Ingtatlanok vételét és eladását, lakások

bérlését Cluj-Kolozsváron gyorsan közvetít a

SIROCCO

ingatlanforgalmi osztálya.

Cégtulajdonosok:

Balázs Gyula

nyugalmazott iparkamarai
főtítkár és

Ferenczy György.

Központi iroda:

Cluj-Kolozsvár Strada Regina Maria (Deák
Ferencz-u.) 14. szám.

Folyószámla a Mezőgazdasági Bank és Takarékpénztár R.-T.-nál
Cluj-Kolozsvár. Képviseltek az ország minden nagyobb városában.

Sürgőny cím: **Sirocco Cluj.**

Uzina Electrica a Orasului ODORHEIU Conducerea GANZ S. A. de electricitate & COMP.

Ajánlja: a legjobb gyártmányú villamos izzólámpáit a legelőnyösebb árakon. Nagyobb tételeknél kedvezményt nyújt.

Készít: villamos világítási és erőátviteli berendezéseket a legelőnyösebb árakon. Községeknek, ipartelepeknek, gyáraknak, malmoknak, önálló erőforrással bíró villamos világítási és erőátviteli berendezéseket. Rajzokkal, költségvetésekkel és jövedelmezőségi számításokkal díjtalanul szolgál.

Szállít: elektromos és benzinmotoros szivattyú-berendezéseket, községi és házi vízvezetékek részére.

Szállítja a

GANZ és TÁRSA - DANUBIUS.

gyár összes készítményeit, mint benzin és szivó-gázmotorokat, téglagyári és malomberendezési gépeket stb. a legelőnyösebb árakon.